

Előfizetési árak:
egész évre 4 ft., félévre 2 ft.,
negyedévre 1 ft.

Egyes szám ára 8 kr.
hirdetésekre mérsékelt árak szerint

A lap megjelenik minden szombatkor.

Felelős szerkesztő:
ENDRE JÁNOS

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség: Deák-u. 8.
hová a lap szellemi részét illető
közlemények küldendők.
Keziratok vissza nem adódnak.

Kiadóhivatal: Arpad-ut 20.
hová a lap anyagi részét illető közle-
menyek és előfizetési pénzek küldendők
Kiadótulajdonos:
FUCHS ANTAL

PESTMEGYE SZABADELVÜ KÖZÖNSÉGÉNEK HETILAPJA.

Az Árpád-ut burkolása.

Nagyon csodálkozunk azon, hogy a mi községi képviselőink az aratási idényben is üres szalmát csépelnek, mert bizony arra vall a legutóbb, e hó 5-én tartott rendkívüli közgyűlés.

Sajnálattal kell konstatálnunk, hogy emberemlékezet óta még nem volt Ujpesten közgyűlés, hogy három és fél órában keresztül tárgyalnak egy fontos ügyet, a melynek tárgyalásánál felmerült indítványoknak nagy halmazát a gyűlés végén leszavazzák. Pedig olyan ügy került szőnyegre, a melynek elodázása rendkívüli veszteséget hoz az ujpesti lakosok, tehát a községre nézve.

Mindenki nagyon jól tudja, hogy az Arpad-ut kiépítése mennyire fontos Ujpestre nézve. Évtizedek óta egyhangú vélemény szerint merült fel a kérdés, hogy Ujpestnek ezen egyetlen közlekedési vonala kiépítették-e és most, midőn az íge testté válhatnak, maguk a községi képviselők, vagyis jobban mondva azok nagyobb része, általunk fel nem fogható okból elodázni akarja e fontos kérdést, melynek gyors keresztülvitelét minden józan gondolkodó polgár szükségesnek tart.

Mi nem akarjuk elhinni, hogy személyes bosszu, vagy haszonlesés játszik szerepet e kérdésnél, de azt láttuk és tapasztaltuk, hogy a községi képviselőtestületben sok ember van a ki ellensége Ujpestnek és ellensége Ujpest fejlődésének, a község érdekének, mert különben nem hoztak volna oly határozatot, a mely nem is határozat, hanem a legenyhébb kifejezést használva, nem egyéb szörszálhasogatásnál.

Itt ugyanis arról van szó, hogy az Árpád-utat burkolni, vagyis oly karba kell helyezni, hogy ez a közlekedésre alkalmassá váljék.

Ezzel a jelen kedvező viszonyoknál fogva nemcsak azt érzük el, hogy ezen közlekedési ut a község anyagi megterhelése nélkül jókarba helyeztetik, hanem azt is, hogy számos polgártársunk éppen most midőn a megélhetési viszonyok oly súlyosak, tisztességes kenyérhez jutott volna, tehát egy csapásra két legyet lehetett volna agyonütni. Hanem a mi képviselőink, a kiket a polgárok bizalma emelt ezen szép állásba, harmadfélórái tanácskozás, jobban mondva személyes és önérdékű harez után, romba döntötték a jó eszmét.

Szívesen vennénk ezek után, ha ezen tisztelt képviselők visszaadnák megbízatásukat a választó polgárok kezébe, mert most egy újabb tapasztalattal meggazdagítva, talán jobb kezébe tudnánk adni képviselőtünk.

De tisztelet a kivételeknek.

Voltak lelkes képviselőink, a kik a község érdekével tisztában voltak és lelkesen harezoltak, hogy ez az Ujpestre létkérdésnek tekintendő ut, minél hamarább kiépítették, de sajnos a többség a nagy bonyodalomban, elodázta a szép reményeket. Ujpest jövőjét, s tudja Isten — hisz ez most már a jövő titka, mikor fog az Árpád-ut burkolására kerülni a sor. Mi nagyon esély reményeket fűzünk hozzá, mert ma ez volt a kifogás, holnap ismét újabb kifogás fogja azt a sürgős és Ujpestre napról-napra nagyobb és nagyobb hátrányokat hozó ügyet elodázni. És miért van ez? Azért, mert a községi képviselőtestületben, enyhén kifejezve, tanyát ütött a korrupció.

Azelőtt jó volt, ha egy tizezer frtos utcái rendezésnél beszereztek egy négy ezer frtos berlini vasutat, ma kárhozzatják azt, ha a község, a lakosság anyagi megterhelése nélkül, hazai vállalat által az Árpád-utat olyan

karba akarja helyezni, a mely husz évre biztosítja a jó közlekedést.

A képviselőtestületben mutatkozó alapszerű egyenetlenségek, a személyes érdeket hajhászó harezok hire már a nép fülét is érintik, nem találjuk ok-szerűnek játékot űzni komoly dolgokkal, mert hiszen emlékezhetünk még a hetvenes évekre — — —!

Különb az egész dolog, a mint róla a gyűlés folyamán meggyőződünk, a következőképen áll:

A képviselőtestület az előjáróság előterjesztésére a multkor tartott egyik gyűlésén a megye rendeletére azt határozta, hogy az Árpád-utat a meg-yétől atveszi, burkoltatja és e célból a munkák keresztülvitele miatt pályázatot hirdet, a legkedvezőbb ajánlatot elfogadja és jóváhagyás végett fel-terjeszti a megyéhez.

A községi előjáróság tekintettel arra, hogy a munkát minél előbb meg lehessen kezdeni, ezt a dolgot az e hó 11-én és a következő napokon tartandó évnegyedes megyei közgyűlés elé akarta vinni, hogy ne kelljen még három hónapig várni, mert akkor beáll az ősz és a munkákat nem lehetne az idén befejezni.

Az előjáróság kimutatta, hogy a megye törvényhatósága 128.000 ezer frttal járul hozzá az utépítéshez, a vil-lamos vasúttársaság az általa köteles kövezési költségeket 20.000 frttal téríti meg, zuzott kövekért pedig a köz-ségnek 10.000 frt térül meg, tehát a fedezet 158.000 frt volna az utépítésre.

A legelőnyösebb ajánlat 8 pályázó közül a Hazai asfalt-ipar részvénytársaságé volt, mely az utat 8 m. szélességben asfalt-macadammal, két szélén pedig kavicsalappal biró trachit főlkoczká kövel építene ki 151.610 frt 80 kr. összegért. Husz évi kezességet

A „KÖZÉRDEK” TÁRCZÁJA.

Emléklapra.

D. R. k. a-nak.

Dicsőíteni téged pengetem a lantot . . .
Ah! de hol találok olyan égi hangot:
Kellentől duzzadót, bábájosan zengőt,
Mely ifjui hévtől érzelemmel csengőt,
Mely méltóan tudna megzengeni téged:
Megzengeni csodás, tündéri szépséged!

Nem is tudom, hogy mit, fide arcod báját,
Sötétnek szemednek bűvös ragyogását:
Tán édes mosolyát kedves, piezi szádnak . . .
Oh nem tudom, hogy mit inkább is csodáljak?!
Hisz mind mi tied csak, vagy körülvesz téged:
Magasztalja fényes, tündéri szépséged!

Mint sötét felhőkből hirtelen bukó nap.
Szemeidnek lángja éppen úgy vakíthat . . .
S azt hittem, hogy álom, édes, merész álom,
Melyből az ébredést kínosnak találom . . . —
Midőn legelőször megláttalak téged,
Oly bűvös hatása tündöklő szépséged!

Oh, jönne bár költő, hírneves, nagy költő
A kit nem feledne ezer emberöltő:
S minden dala ékes, csillogó gyöngy volna,
Melynek minden fénye csak te rólad szólna.
Büszkén örökölte szende leány téged,
Örökre eszményi, isteni szépséged!

N. S.

Levél a szerkesztőhöz.

Az ág. ev. egyház mulatságról 1898. július 5-án.
Tekintetes Szerkesztő ur!

Bevallom, hogy én még sohasem irtam tárczát. Eddig csak barátommal leveleztem és ez volt eddig egész irodalmi működésem. Most is csak azért kapok bele a tárcza-írásba, mert az evangélikusok mulatságát én akarom megörökíteni, a mint azt szívemben is megörökítettem.

De tisztelt Szerkesztő ur, ne értsen félre en ezt a szép mulatságot nem azért örökítem meg szívemben . . . hogy is fejezzem ki magamat, mintha valamelyik fess tánczosomba szerelem lettem volna, hanem azért, mert ez volt az első mulatság, a melyre a kedves papa és aranyos mama elvitt. Eddig csak álomban képzeltem magam ele oly kellemes mulatsá-

got s most . . . ja de örülök, most is hevesen dobog a szívem, személyesen meggyőződésem arról a paradicsomi élvezetről, melyet ilyen fényesen sikerült mulatság egy tánczra termelt leánynak nyújtani képes. Képzelve csak eddig mindig azt hallottam, hogy a mamák félve viszik el leányaikat a mulatságokra, mert a mai fiatal emberek nem nagyon erőltetik meg magukat a tánczolásban és én az első mulatságon mindjárt oly kellemes tapasztalatot szereztem, hogy az első négyesnél az urak nem találtak tánczosnót. Mind el voltak foglalva és az urak lázas sietességgel jartak körül az e célra díszesen ékesített rákos-palotai parkban: »hölgyek kerestetnek.« No ilyesmi — a mint a mama mondta, a ki mosolygó szemekkel nézte rendkívüli nagy örömmel — még nem fordult elő.

De higgye el tisztelt Szerkesztő ur azon nem is csodálkozom. Barátnóim azt mondták, hogy ennyi csinos leányt, (asszonyt is. Szerk.) nem láttak egyhamar együtt. Aztán a rendezőség oly kedves volt, hogy egymás után mutatta be a kedvesebbnél-kedvesebb tánczosokat a kik felbuzdulva az est sikerétől, valóban nagy lelkesedéssel és örömmel tánczoltak.

vállal és 8 éven keresztül az esetleges javítási munkákat ingyen teljesíti.

A következő két kedvezőbb ajánlat 154.418 frt 96 kr. és 163.397 frt 39 kr. Kétségtelen tehát, hogy a képviselőtestület a legelőnyösebb ajánlatot vállalta volna el, mert ha nem, akkor szükség-telen lett volna pályázatot hirdetni és a szerződést bárkivel meg lehetett volna kötni.

S dacára annak, hogy mindenki tisztában volt a fedezettel és ajánlattal, a képviselőtestület kicsinyes dolgok miatt elhalasztotta az ajánlatok fölött való tárgyalást és először a megye végleges határozatát akarja bírni, s csak akkor boesátkozik az ajánlatok tárgyalásába, holott — tekintettel az ügy sürgőségére, — a dolgot egyszerre lehetett volna elintézni.

Igy halasztják és odázzák el Ujpesten a fontos ügyeket és ez mind azért van, mert néhány képviselőnk korrupciósdiót akar játszani.

Vajjon az ilyen játék előnyére van-e a községnek? Erre válaszoljon Ujpest 40.000 lakosa.

A gazdasági és ipari hitelszövetkezetekről szóló törvényről.

Irta: Dr. Boros Mór, ügyvéd.

IV.

(Vége.)

A hitelnyeres feltételeinek meghatározásánál a törvény az alapszabályoknak tartotta fenn, csupán azt követve ki, hogy a szövetkezet ne tagoknak nem hitelezhet, s hogy a tagoknak nyújtandó hitel maximuma az alapszabályokban kell, hogy meghatározassék. Ezen maximumban befoglaltatik a tagoknak ugy egyenes adón, mint kézesi minőségű folyó tartozásainak összege. Ezen összeg erejéig — amennyiben a szövetkezet a központi intézet tagja — a tagok ellen pusztán adósságvédelmi alapon annélkül, hogy a veszély igazolása is megkívánlatlan, a biztosítási végrehajtás bármikor elrendelendő.

A nyereseményben való részesedés tekintetében a törvény első sorban azt jelenti ki, hogy az üzletreszek után kamatot fizetni nem szabad, hanem osztalék gyanánt a tagok közt csak azon összeg kerülhet fölosztás alá, ami a törvényben részletesen körülírt módon készült mérleg szerint tiszta nyereségnek mutatózó összegből a tartalékalap illetőségének levonása után fölöslegül jelentkezik. — ezen osztalék az üzletresz nevértékének 5%-át meg nem haladhatja.

A míg a tartalékalap az összes üzletreszek nevértékének felet el nem éri, arra a tiszta nyereségnek legalább 10%-át kell fordítani. Megilleti végre minden tagot azon jog,

Az éj oly hamar eltűnt, mint egy fűder-álmom és a hajnali nap oly gyorsan küldte le ránk aranyos sugarait, mintha ő is be akarta volna tetőzni az est szép sikereit, bearányozni azt a sok hálvány almatlan arcot, a mely örömteljesen mosolygott meg akkor is, a mikor a papa komoly arccal hazamenésre intett. Csakhogy ez a pákos, nagy, leányser megtagadta az egyszer az apai engedelmességet és vigan-vigan járta még az utolsó és szűnni nem akaró eserdást, melyet a rendezőség által fogadott Szábi Pista cigányzenekara olyan andalítóan tudott talp alá huzni.

De meg valami! A mint első mulatságon alkalmával tapasztaltam, a hazaságok nem mindig a Égben kötöttek meg, a mint a rossz nyelvek beszéltek, az evangélikusok mulatsága után löbb eljegyzésre van kitalás. Jaj de boldogok azok a leányok!

Ezzel beszámoltam Szerkesztő úrnak a mulatságról, ismételve hangsúlyozván azt, hogyha minden mulatság oly szépen és fenyesen fog sikerülni, a melyro esentul el fogok menni, mint az evangélikusoké, akkor nagy örömmel fogok azokra eljární mindíg.

Kiváló tisztelettel:

Eleonora.

hogy az intézet ügyeinek vezetésében részt vegyen.

E jogot a tagok részben az által gyakorolják, hogy a közgyűlésben, hol minden tagot tekintet nélkül üzletreszeinek számára csupán egy szavazat illeti meg, részt vesznek részben pedig azért, hogy bizonyos esetekben jogukban áll a közgyűlésre határozatok megsemmisítését a csejegyvezek bíróságnál kérlemezni. Sőt amennyiben valamely törvény, vagy szabályellenes határozat valamely tag jogait serti, úgy megilleti e tagot azon jog, hogy e határozat megsemmisítésére önálló pert indíthasson.

Tagsági jogok kilepés, vagy kizárás által szűnnek meg. Igen czelszerűen intézkedik a törvény, midőn feljogosítja a szövetkezeti tagokat arra, hogy midőn a szövetkezet igazgatósága a kilepés bejelentéséről elismervényt adni vonakodik, hogy akkor feljogosítja a tagot arra, hogy a főmóndást a községi előjáróságnál is bejelenthesse, amely ennek megtörténtéről elismervényt adni tartozik.

A kizárás tekintetében is normatívumot ad a törvény, midőn kötelezőleg előírja, hogy ez csak az igazgatósági tagok kétharmad részének szavazatával, a felügyelőbizottság hozzájárulásával, s ha ez valamely tagsági kötelezettség elmulasztása okából történik, úgy a kizárás az írásbeli megintéstől számított 4 hét sikertelen letelte után határozható el, s illetve foganatosítható.

Igen érdekesek és czelszerűek a törvénynek az igazgatóság és felügyelőbizottságra vonatkozó határozatai.

Ilyen hezagpótló intézkedés első sorban, hogy az igazgatóság tagjai a felügyelőbizottság tagjaival sem fel vagy lemenő agban vagy az oldalagon másodízig rokonságban, sem másodízig sógorságban nem állhatnak.

Ugy az igazgatóság mint a felügyelőbizottság legalább 3 személyből kell, hogy álljon, akik közül legalább egynek a szövetkezet tagjának kell lennie, s legfeljebb 3 évre választhatók, de a közgyűlés által minden kiterítési igény kizárásával bármikor elmozdíthatók. Javadalmazásukat a közgyűlés határozza meg, úgy azonban, hogy az igazgatósági tagok javadalmazása együtve, a felügyelőbizottsági tagok javadalmazása együtve a tiszta jövevelem 10—10%-át meg nem haladhatja. Igazgatósági, vagy felügyelőbizottsági tag csak oly magyar honpolgár lehet, ki erkölcsi vagyoni tekintetben kifogás alá nem eshetik.

A szövetkezetek csupán legalább két igazgatósági tag által együttesen tett szóbeli, vagy írásbeli nyilatkozat kötelezi. Csejegyvezető azonban a szövetkezet nem rendelhet ki.

Ezzel befejeztük ezen új intézmények általánososságban való ismertetését. Első tekintetre is látható, hogy számos üdvös intézkedést tartalmaz, melyek kivánatos volna, hogy egyéb pénzügyi törvények által is elfogadtassanak, viszton foglaltatik ezen intézkedések között nem egy, amely czelszerűen és kivihetetlen, s a melyeket a gyakorlat kotségtelenül ki is fog küszöbözni. Ezen intézkedések részletes megbeszélésére alkalomadtán vissza fogunk térni.

A pestmegyei tanítótestület közgyűlése.

1898 július 6-án.

Az újpesti polgári leányiskola tornateremben díszes tanító, de még díszesebb tanítósnégy gyűlt össze tegnap szerdán délelőtt 9 órakor. Akkor tartotta meg évi közgyűlést a pestmegyei hiv. tanítótestület, az ország első megyéjének ügybuzgó és lelkes tanítótestülete. Összejöttek, hogy a megye tanügyét előbbre vigyék, munkaködjának, hogy a megye tanügyét fejlessék. Ugy is történt. A gyűlésen szép, jelős tanügyi telepek és fontos társadalmi ügyek fölött határoztak. Bár csak teljesülésbe menne a tanítótestület minden ohaja, hogy a tanítótestület erkölcsi és anyagi törekvésére erényre jutna.

Különben a gyűlés lofolyása a következő volt:

A gyűlésen, a nagy és tekintélyes számú tanítók és tanítósnékön kívül részt vettek: *Tóth József* kir. tanácsos, tanfelügyelő *Illek Vincze* e. p. pleb. gondnokági elnök, *Mády Lajos* ref. lelkész, gondnokági tag, *Csepreghy Endre* főlegénybíró, *Nagy László* budapesti tanítóképzési igazgató, dr. *Gööz József* szekerfőv.

polg. isk. igazgató, a »Neptanítók-Lapja« szerkesztője, *Hajós Mihály* a tanítók orsz. bizottságának titkára, *Földes Géza* a »Nemzeti Iskola« szerkesztője, *Guttenberg Pál* a »Slójd egyesület« igazgatója és az »Orsz. Nemzeti Szövetség« központjának képviselőtében pedig: dr. *Bartos Tivadar*, nyug. kuriai bíró, dr. *Balassa Antal*, a budapesti egyetemi kórház igazgatója és *Gálffy Lajos* tanfelügyelősegi tollnok.

Gosztonyi József a hivatalos tanítótestület elnöke pont 9 órakor nyitotta meg szép beszédben a gyűlést, melynek végén *Tóth József* tanfelügyelőt, *Illek Vincze* gond. elnököt, az O. N. Sz. kiküldötteit és a sajtó képviselőit melegen üdvözölte. Ujpest község képviselőtestületének pedig köszönetét fejezte ki, hogy a vendégek megvendégolesére ketszaz frtot szavazott meg.

Erre dr. *Bartos Tivadar* a O. N. Sz. nevében üdvözölte a megjelent ügybuzgó és lelkes tanítótestületet.

Most Gosztonyi József elnök felolvasta dr. *Vlassics Gyula* közoktatásügyi miniszterhez intézendő tavoratot, melyet a jelenlevők lelkesülten fogadtak.

Dr. *Gööz József* a »Neptanítók-Lapja« nevében üdvözli a gyűlésen megjelent tanítókat.

Ezután megalakulván a tulajdonkepeni közgyűlés, Gosztonyi József elnök a jegyzőkönyv vezetésére *Benedek Samu* titkárt, annak hitelesítésére pedig *Gallauner Luiza* polg. isk. igazgatót és *Szűgyártó Zoltán* újpesti tanítót kerte fel.

Ezek után következett a tárgysorozat tárgyalása.

Benedek Samu titkár egy szépen megszerkesztett titkári jelentéssel számolt be az egyesület évi működéséről, hiven esetelven a járási körök derek működését. A terjedelmes jelentés arról tanuskodik, hogy az egyesület a lefolyt évben szépen működött és hiven teljesítette köteleességét.

Kager János pénztárnok a pénztári jelentést adván elő, a melyből kitűnt, hogy az egyesületnek 74 frt bevétele és 34 frt kiadása volt, mely szerint 40 frt 50 kr. készpenz maradt a pénztárban. A jövő évi költségvetésbe 544 frt 55 kr. bevétele és 325 frt 40 kr. kiadást irányoztak elő, mely szerint 219 frt 15 k. r. pénztári maradvány maradna a pénztárban.

Ugy a titkári, mint a pénztári jelentést nagy helyesléssel vették tudomásul és a titkárnak valamint a pénztárnosnak jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak.

Azután *Benedek Sámuel* a »Magyar nemzeti iskola és a szociálistizmus« *Pékay György* az »Országos Nemzeti Szövetség« elnöke és elérésének módozatairól, *Bertalan Jolán* az »Egységes tanítóképzés és a tanítói oklevél értékerőlt«, *Vitalis Mártonné* »Reformok a női kezimunkatanítás tereén« című teletről, *Guttenberg Pál* a »közgyeességi oktatás a nevelés szolgálatában« című teletről tartott előadást, illetve értekezést. A szép és tanulságos előadásokat a jelenlevők nagy tetszettel fogadták és az előadókat megeljenoztek, Gosztonyi József elnök pedig köszönetet mondott nekik.

Ezeket a tárgysorozat 9-ik pontja, az alapszabályok módosítása követte. A gyűlés erre vonatkozólag határozta, hogy az alapszabálytervezete kinyomassék és tárgyalas vegett megküldessék a járási köröknek.

Kager János pénztáros jelentést tett *Tóth József*-fele alapról, mely 2118 frt és 3 krból áll és jelenleg egy kecskemeti pénzügytelben és a hazai lakarekpenztárban van elhelyezve. Erre vonatkozólag azt a határozatot hozták, hogy az egész és a meggyűjtendő összeget a hazai lakarekpenztárban fogják elhelyezni. A mint ertesülünk a tanítótestület ezt az összeget *Tóth József* tanfelügyelő két-három év mulva tartandó 25 éves jubeliumaig 5000 ftra akarja kiegesziteni.

A megyei hivatalos tanítótestület alapító tagul lepett be a tanítók országos bizottságába és a közgyűlés az egyesület képviselőjéül egyhangulag Gosztonyi József elnököt küldte ki.

Virág László indítványozza, hogy a jövőben a közgyűlés majus hoban tartassék meg, mely indítvány kiadatott tárgyalas vegett az igazgató választmányának.

Tóth János ajánlja, hogy *Petőfy »Nemzeti dala«* minden iskolában énekeltessek helyesléssel fogadtak.

10 Végre elhatározta a közgyűlés, hogy a jövő évi közgyűlést Kispesztén tartja meg. Elnök jelenté, hogy Tormágy Sándor kecskeméti tanító 25 koronát ajánl egy pályadíjra, a mit a közgyűlés lelkesen elfogadott, mire a közgyűlés az elnök elttetésével véget ért.

Bankett.

A közgyűlés után a közgyűlésre megjelent vendégek kimentek a Podruzsik Ferencz fele vendéglőbe és banketthez ültek. Itt Lindt János bíró fogadta a vendégeket. A milyen komoly képet nyújtott a közgyűlés, ép oly élénk jókedv és kedélyhangulat uralkodott az ebéd alatt, melynek jó menüje mindenkit kielégített.

A harmadik fogásnál felállt Gosztonyi József elnök és a királyért üritette poharát.

Tóth József tanfelügyelő dr. Vlascics Gyula közoktatásügyi minisztert elttette. Ezek után következett a tisztelet hosszú sorozata. Dr. Bartos Tivadar Tóth József tanfelügyelőt, Tóth József a pestmegyei tanítótestületet, Csepreghy Endre képezdei igazgató a tanítótestületet, Földes Károly igazgató Lindt János bíró, Lindt János bíró Tóth Józsefet, Tóth József a sajtót, Földes Geza Tóth Józsefet, Csepreghy Endre Tóth Józsefet Gosztonyi József Illek Vincze gondnoksági elnököt elttette stb.

A nagy társaság a késő esteli órákig a legvidámabb jókedvben maradt együtt.

Az uralkodott jókedvet Sági Pista jeles zenekara nagyban fokozta.

Ugy a közgyűlés, mint a bankett a legjobb benyomást tette reánk, mely kedves emlékül fog nekünk szolgálni.

TÖRVENYHATÓSÁGI ÉLET

Pestmegye közgyűlése. Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye június hó 11-diken s a következő napokon tartja az évnegyedes közgyűlést. A rendes tárgysorozat 116 számot tartalmaz s ezen kívül pótlólagos napi rendet is adnak ki. A főbb tárgyak a következők: Alispáni évnegyedes jelentés. — Monor közseg képviselőtestületének határozata, amelylyel Kossuth Lajos szobrara 300 frtot szavazott meg. — Intezkedés a közsegi közlekedési közutak hálózatának megállapítása tárgyában. — Előterjesztés Tass közsegi artemiz kut építése iránt. — A honved hadapród iskoláknál alkotott alapítványi helyek egyikének betöltése. — Baross János szolgabíronak az állásáról való lemondása folytán megüresedett helyre a szolgabírói állásnak választás utján leendő betöltése. — Az alispán előterjesztése a vármegye tanácskozási ügyrendjéről. — Az egyes közsegek számadásai és költségvetései.

Heti tájékoztató.

Június 30 nap.

7. csütörtök. *Vilibald.* A bolgár szobrenje Koburg Ferdinándot tejedelemme választja 1887.

8. péntek. *Erzsébet kir.* A Villa francai bekekötes 1759.

9. szombat. *Veronika.* II. Ferdinand esászár szül. 1587. A ref. egyház nyári mulatsága a rakospalotai parkban este 8 órakor.

10. vasarnap. *Amália sz.* Kalvin János, a ref. vallás megalapítója szül. 1509.

11. hétfő. *Pius et.* A magyar országgyűlés 200,000 ujonczot és 42 m l. szavaz meg 1848.

12. kedd. *Gyal János.* Gizella főhercegnő szül. 1856.

13. szerda. *Jenő pl.* I. Vilmos porosz király nem fogadja Benedettit 1879.

HIREK.

— **Vlascics Gyula** vallás- és közoktatásügyi miniszter július es augusztus hónapokban nem ad általános kihallgatást. — **Daniel Ernő báró** kereskedelemügyi miniszter július es augusztus hónapokban a szokásos kihallgatásokat nem tartja meg.

— **Személyi hírek.** Dória Károly közsegi esküdt, helybeli kantoregészségnek helyreállítására miatt egy hónapra a csaszárfürdőben lakik. Helyettese: Kager János.

— **A közsegi számadások.** Az 1894—1897. évi számitások vizsgálata lassan halad a közsegházán. A bizottság eddigge, noha két hete működik, meg az 1894. évi számadás vizsgál-

latával sem készült el. Ha ez a munka így folyik, akkor késő ősz lesz, mire az összes számadások vizsgálatát bevégezzük, akkor pedig már az 1899. évi költségvetést kellene tárgyalni, holott még a folyó évre sines költségvetésünk. No, mindegy, majd csinál 1900-ban székesfővárosunk, a hova bennünket oda esatolnak!

— **Tanférfiak gyermekeinek tandíjmentessége.** Az állami elemi felső nép, polgári, közep és felső-kereskedelmi iskolákban a tanügyi pályán működő szülők, tanítók, tanítónők és tanárok gyermekeinek tandíjmentessége ügyében 1892-ben kiadott rendeletet azzal egészíti ki most a kultuszminiszter, hogy az idézett rendeletben megnevezett tanítók és tanárok gyermekei, — ha magántanulásuk indokolt és ha jó előmenetelt tanusitanak, — a tandíj fizetése alól szegénységi bizonyítvány bemutatása nélkül abban az esetben is fölmentendők, ha mint magántanulók tesznek vizsgálatot az elemi iskolánál.

— **A budapesti közuti vaspálya társaságának** f. évi június hóban 274808 frt 35 kr. bevétele volt. Az összes bevétel f. évi január hó 1-től június 30-áig 1.369.464 frt 20 kr. volt. — a múlt év hasonszakában 1.056.525 frt 35 kr-ra rugott. Tehát az idei bevételi többlet 312.938 frt 85 kr.

— **Kossuth Lajos és Pest-vármegye.** Pest-Pilis-Solt Kiskun vármegyének bizottsága nagy es lélekemelő ünnepre készül. Julius hó 11-en, a vármegyeház nagytermének falára elhelyezik Kossuth Lajos arcképét. Az ünnepi beszédet ez alkalommal a vármegye aranyhajó főjegyzője Fazekas Ágoston fogja tartani.

— **Állandó gazdasági tudósító.** A földművelésügyi miniszter Beniczky Béla földbirtokost, tassi lakost, Pest-vármegye dunavécei járására nézve a gazdasági tudósítói listával bizta meg.

— **Kifogott holttest.** Az ujjpesti kikötő szilipjénél vasárnap reggel egy férfi holttestet fogtak ki a Dunából. Személyazonosságát nem tudták megállapítani.

— **A ref. egyház javára** most szombaton este 8 órakor rendezendő nyári mulatság iránt, ugyancsak nagy érdeklődéssel viseltetnek nemesak az ujjpestiek, hanem a környékbeliek és fővárosiak is. A rendezőseg mindent elkövet, hogy a mulatság sikere — mint az előző évi mulatságokon — biztositva legyen. Ráday Antal a rendező-bizottság egyik elnöke igen jeles ezigányzenekarról gondoskodott, a mely lelkesülten fogja huzni a talp alá való. A táncmulatság kedvezőtlen idő eseten — a mit ugyan nem remélünk — is meg fog tartatni. Beleptdíj 1 korona.

— **Az Ujjpesti Dalkör** f. hó 2-án szombaton estélyt rendezett a Podruzsik-fele vendéglő kertjében. Meg kell monuak a kör tagjainak a publikummal szemben tanusított ama figyelmenetlenséget, hogy többen elmaradiak, míg szünten többen későn szállingoztak a kertbe, a miatt aztán a műsört is későn kezdték meg. Ez az egyik. A másik bosszandó dolog pedig a muzsikás ezigányokkal való conflictus volt. A ezigányok ugyanis csak 11 óráig játszottak, aztán szedték magukat s a vonattal Vácra utaztak, mert hat oda valók. Ezért a közönség nagy része oda hagyta a kertet: noha később szereztek egy másik bandát, megjelentés dragán. Ez aztán huzta kivülágos kiviradtig azoknak, a kik ott maradtak és a kik tul tettek magukat a ezigány szemtelenségein. Masküiben a műsor egyes piécei élenk tetszést vívtak ki a 15—16 tagból álló daltársaságnak s különösen a karnagynak, Kellér Antal operai tagnak, a miben keféskivül nagy érdeme van Szabó Imre operai tagnak, a ki esengő tenorjával nagy segítségükre volt dalarajnokak. A dalárok enekeltek: 1. Kücken F. »Norman dala-át, 2. Krausz S. a) »Lekaszálák, b) »Gyere Gyuri gyorsan» népdalokat, 3. Volkmann B. »Erdei dala-át, 4. Küntz K. »Örségené dupla férfi ngyesét, a magánrészeket Jäck József enekelyen, 5. Gene R »Olasz salátáját, 6. Thern K »Kiert üritsem e pohárt» bordall. Az estélyen részt vett a dalkör elnöke, Gzipauer János is nejevel.

— **Műkedvelői színelőadás.** Az »Ujjpesti gyermekműkedvelők» f. évi július hó 17-en a Nemzeti kavéház helyiségeben műkedvelői színelőadást rendeznek, mely alkalommal Lőrinczy Erzsike szíves rendezése mellett színe-

kerül: »Árva Jóska», vigjáték 2 felvonásban. Kezdeté d. u. 3 órakor. A tiszta jövedelem szegénygyermek felruházására fog fordítatni. — **Kohn Sándor** II. oszt. tanuló a helybeli Kohn kenőcsgyár czég fia az ujjpesti izr. nőgyeleti árvabáz javára 5 frt 30 kr. küldött be az elnökségnek, mint egy múlt hó 26-án rendezett gyermekszínelőadás tiszta jövedelmét.

— **Egyházi kerestetik.** Az ujjpesti evangélikus egyház pénzbeszédőt és egyházft alkalmaz. Az érdekeltek forduljanak Geduly Lajos telkészhöz.

— **Hunczut a paraszt.** A múlt héten Mauthner helybeli börgyáros czég 5 kocsi szénát vásárolt vidéki parasztoktól. Mielőtt a vételárt kifizelte volna, a közsegi mázsán minden egyes kocsi rakományt megmérteft. Az így megmázsált kocsi haladtak a gyár felé, miközben Latisz János közsegi esküdt észrevette hogy valamennyi kocsi alul homok hull alá. Élt a gyanúperrel, hogy a kocsi aljában zsákokba telített homok van elhelyezve, azért, hogy a súly nagyobb legyen. Erről értesítette a Mauthner czéget, a honnan a szekereket újból a közsegi mázsára tettetek. Ekkor tűnt ki, hogy az 5 kocsin összesen 10 metermázsá és 60 kiló homok volt, a mi a szena kialakodott értékeben kifejezve 26 frt 50 krt tesz ki.

— **Működnek a zsebtolvajok.** Múlt szombaton este a rakospalotai park közelében egy ismeretlen tolvaj elcsipte özv. Joanovicsonak aranyóralanczát és megugrott vele.

— **Baleset a Dunán.** Kedden delután 4—5 óra között a víz arja az ujjpesti vasuti-híd második közszlopához sodort egy ladikot, melyben három fiu evezet. A hatalmas lókes a csónak keskeny elején ülő 13 éves fiut: Alter Mihályt kikötkentette a ladikból. Az erős szél a Duná hullamait magasra korbácsolta ugyan, de azért a csónakban ülőknek sikerült a vízbebukott fiut kimenteni.

— **Kifogott holttest.** Ujjpesten kedden kifogtak a Dunából egy holttestet, mely már teljesen feloszlásnak indult. A halott szebeiben talált iratokból megállapították, hogy Zambaj Antal 20 éves beszterczebányai szülesü kereskedősegéd.

— **Miert kell az Árpád-utat burkolni?** (A gyengébb kedveert megmondjuk). Azért, mert esütörtökön három kocsinak eltörtött a tengelye. Hat telen hany kocsi fog elpusztulni?

SPORT.

A tatai verseny.

A magyar Newmarketnek, a mint a kies fekesü tatatóvárosi versenypályát nevezik, múlt vasarnap szép es nagyszámú közönsége volt. Volt ott sok fővárosi es környékbeli közönség, mely feszült figyelemmel várta az érdekes meeting minden egyes futamat. Főieig oly szép hölgyközönség vett részt, mintha a főváros, Komárom, Esztergom-, Fejér- es Veszprem-megyének szepei talaitak adtak volna egymásnak. Es így nem esoda, ha a férfi-világ figyelme mind a hölgyek felé irányult.

A mi pedig a futamokat illeti, ugy mind egyikeben szép számú mezőny indult, a favorite játzokat alaposan megtreftalta Fortuna istenasszony. E pályán a meglepetések rendkívüliek, mert e pályán az egyenesre fordulónál dombnak indulnak a lovak es ez nagyon befolyásolja őket, mert gyakran a speed sokkal többet er, mint a gyorsaság.

Különbén egészben veve az érdekes sportról kiküldött tudósítónk a következőképen számol be:

I. **Komárommegyei eladó handicap.** 2000 kor. Tav. 1000 m. 1. S-rena, 2. Mimi, 3. Elfe. Tot. 5: 27.

II. **Eszterházy handicap.** 2000 kor. Tav. 1200 m. 1. Juratus, 2. Raher, 3. Hegyalja. Tot. 5: 74.

III. **Tövárosi handicap.** 4000 kor. Tav. 2400 m. 1. Liptosque, 2. Dalif, 3. Roxof. Tot. 5: 20.

IV. **Tatai handicap.** 3000 kor. Tav. 1200 m. 1. Wedding, 2. Sardolló, 3. Gyryssis. Tot. 5: 27.

V. **Remeteségi díj.** 3000 kor. Tav. 1000 m. 1. Fel, 2. Bilmiz, 3. India. Tot. 5: 39.

VI. **Gátverseny handicap.** 2000 kor. Tav. 2400 m. 1. Lord of Kildare, 2. Sylph, 3. Divat. Tot. 5: 24.

VII. **Eladó akadályverseny.** 2000 kor. Tav. 4000 m. 1. Generalstabier, 2. Millefiurs, 3. Blitz. Tot. 5: 12.

VIII. Létényesztő mezei gazdák versenye.
800 kor. Tav. 1000 m. 1. Bíró, 2. Palkó, 3.
Kedves.

Szépirodalmi csarnok.

Egy bűnös házasság.

— Regény —

Irta: *Erschinger Jánosné.*

(VIII. Folytatás.)

— És ezt nagyon helyesen tette őrmester — kiáltá Vatel Horatius. Ön derek katona. Csak fedezték jól a kapubejáratot s a foglyot pedig köftesse a csarnok egyik oszlopához. A mi a legenyseget illeti, azokról gondoskodni fogok, ha ne talán tovább kellene itt időzniök. Parancsot fogok kiadni, hogy számukra az udvaron tüzet rakjanak, valamint hogy kenyeret és bort hozzanak. Ön pedig tegye magát kenyelembe őrmester.

— Ezer köszönet — felelé a katona megelégedetten a feletti örömeiben, hogy megmenekült a nantesi vargák és kard-csiszolók ökleitől és kiadta alárendeltjeinek Vatel Horatius parancsait.

A nép az utcán mindjobban zajongott s egy hang kiáltá: Mi volna férfiak, ha a kaput betörnénk?

Az indítvány tetszésben reszesült s a kö-zápor és ökölcsepások döngése újra megkezdődött.

Az őrmester dühében elhalványodva kiáltá:

— Itt van ni, az átkozott fickó nem hagy békét; utóbb az egész várost reánk uszítja.

A fogoly azonban hangosan kezdé enekelni:

Roland vitéz kap lovára,
S elmegy az óriás várába
Ha! Ha!

Óriás uram halld meg szavam
Add szépet ki fogva van
Ha! Ha! Haha!

Éljen! hangzott a sokaság ajkáról és a mint a láрма némileg lecsillapodott, a vig fogoly újra rákezdte a dalt:

Az óriás dühöng nagyon
S kardjával neki ront vakon
Ha! Ha!

Roland is kardot ránt — ime
Lerogy az óriás a fűbe.
Ha! Ha! Haha!

Fogd be a szádat te átkozott! — támadt az őrmester a fogolyra, kinek vidám dala csak fokozta a tömeg izgatottságát, azonban ez épen nem látszott hajlandónak arra, hogy a katona ohaját teljesítse, mert újra rágyújtott a dalra a katonák végtelen bosszúságára s az utcai csöcseléek örömeire:

És a mint az óriás kimult,
Szép foglya is megszabadult
Ha! Ha!

S kit szive már rég választott
Elvívé a szép menyasszonyt
Ha! Ha! Haha!

Ha ez még tovább így tart, befőrök kapumat, — mormogott Vatel Horatius, ki a közben lejött az udvarra és hallotta, az őrzőné-ség fokozódott lelkesültség kitörését, melylye! az utolsó versszakot fogadtak, azért magához inte az őrmestert és mondá:

— Ez így nem maradhat tovább, mert még nagyobb lesz a baj: elmenni, most nem mehetnek el, mert a foglyot utközben e ragadnak; a katonaság vonuljon vissza a hátsó udvarba s a foglyot pedig zárják el a kocsiszinbe.

— Meg lesz főbíró ur!

A főbíró szavait azonban nemesak az őrmester hallá meg, hanem Marion is, ki meg mindég ott állt a lepesőfőn, lenhatallan izgalmas lelkiállapotban nemesak az atyja, részéről eltűrt durva bánásmód volt az oka, hanem a fogoly is. Mert eltékozta attól, hogy a fogoly már magában veve is felkel-

tette a szép gyermek reszvetét, de különösen akkor ébredt fel Marionban az érdeklődés, midőn a dalt hallá, melyet ismert, hiszen szerető barátja Ágnes, számtalanszor enekelte azt a kolostorban és nem egyszer beszélt, hogy mint gyermekek a Dreux-Charollier kastélyban eljásztották a lovag, óriás és hercezkisasszony történetét s fivére e dalt különösen szerette. Vajjon, ha a fogoly Ágnes fivére volna?!

Lépesek hallatszottak a lepesőn, Marion hirtelen visszavonult szobájába. A vén Lolette volt, ki fejét az ajtón bedugva kérde:

— Lefeküdt már a kisasszony?

— Nem jó Lolette, hogyan feküdhettem volna le e pokoli láрма mellett, mely az utcáról és udvarról felhangzik. En még fejemet sem mertem kidugni; mi a baj tulajdonképen?

Látszik, hogy a szegény Marionnak apja házában fiatalsága dacára meg kelle tanulnia a tettetést.

— Egy foglyot hoztak — mormogott az öreg.

— Oh, egy fiatal ember! — kiáltá Marion.

— Honnan tudja? — kérde az öreg esodalkozva.

— Mert atyám ma este monda nekem, hogy egy foglyot fognak erre szállítani, — felelt gyorsan Marion — az ifju Dreux-Charollier lovagot.

— Nos igen így nevezték őt!

— Tehát igazán ő az? — kérde Marion, reszketve az izgalomtól.

— Nos igen — felelt az öreg, ki korántsem volt oly együgyű, minőnek magát tette és észrevelte, hogy elszóta magát — igen ő az, de az Istenert el ne áruljon engem, atyja agyon ütne.

— Légy nyugodt, én le akarok feküdni hagyj engem most magamra.

(Folyt. köv.)

FUCHS ANTAL

könyvnyomdája

Ujpest, Árpád-ut 20. szám.

Ajánlkozik a könyvnyomdai szakba vágó munkák szabatos, gyors és pontos készítését a legjutányosabb árak mellett.

Elvállal hirdapokat és műveket minden nyelvben, körleveleket, táblázatokat, esketésre, gyűlésre és egyéb meghívókat, gyászjelentéseket, községi, ügyvédi és minden más hivatalbeli kereskedelmi és egyletbeli nyomtatványokat, szállítóleveleket, falragaszokat, vonalzott üzleti könyveket, folyóiratokat stb. stb. a legmérsékeltebb árakon való elkészítését.